

geograph. n. 26
27.

73

untur læto & ameno, salubrique ob Euri viciniam quo perflatur. Non desunt tamen qui Styriorum strumas aeris quo viuunt, imputent vltio quamuis aquæ fontibusque ipsorum hoc potius imputandum erit. Regio est qua Austrum spectat montosior: qua ortum, palustris: medio tractu utcunque plana ac leuiter deuexa. Fluminibus pluribus irrigua, ob idque fecundior, vini frumenti que feracissima, lignorum etiam copiam habens, amnesque pisculenti sunt. Vini abunde satis præbet Bohemis, Morauis, Silesijs, vicinisque Bauaris. Zinziber producit iuxta Hamburgum ad radicem Cæcij montis. Crocum etiam gignit perfectissimum. Styriæ montana vberima frugum omnis generis sunt, nec magnopere cultura egent. Ac Marchianus quoque campus patens, vulgò *Marchfeld* croco, vino, frumento, & frugibus mirificè fertilis. Carinthia montibus attumulatur, vallibusque vicissim depri-mitur, quæ pabuli frumenti que copiam exhibent. Tyrolensis autem Comitatus vel cum amplissimo regno certat de reditu annuorum, quos ex montibus ære, auro argentoque scatentibus haurit abundantia. Sal coquunt Styrij quod in alias prouincias exportatur:

ijdemque argenti ac ferri minæras habent ditissimas. Austriæ verò ciuitas *Archiepiscopalis* Granthermas habet saluberrimas. Syluis hinc inde conpersa est regio, montibusque multis asperatur,
Fluminibus per multis etiam perfunditur,
& lacus complures habet.

Vstriae nomen recenti seculo natum esse, refert Lazijs, ante annos nimirum circiter quadringentos, ab Austri venti flatu qui ista in regione frequens est: vel (quod verisimilius est) à similitudine Germanicæ appellationis *Osterriche*, quod nomen Orientali Regnorum suorum limiti Francorum Reges indiderant, sicut & Occidentali *Westerriche* Francorum verò *Osterrich* ad Rhenum sita, postmodum *Austrasia* dicta, id nominis tandem penè amisit: quod tamen mox nouam sibi sedem reperit in Pannonijs, eodem Lazio teste, hic enim lib. 1. cap. 2. Comment. Gen. Aust refert: Qui terræ tractus (loquès de Austrasia ad Rhenum sita in agro Gallico) cum posterius Ludouico Pio, Caroli Magni filio extincto indiuisione, cum Italia & imperio Lothario maiori natu cessisset, noua iam Austria Caroli Magni auspicio in finibus Pannoniæ & Norici excitata, veteri paulatim nomine abolito, Lothari regni appellationem sortitus erat, *Ostreich* aut *Lothringen*. Nostra autem hæc Austria prius Pannonia superior dicta fuit, quæ, cum amplissimi ducatus nomine comprehendatur, olim à multis variisque cultoribus fuit habitata, quorum primi numerantur Hebræi, hinc Iason cum socijs Argonautis, hos secuti sunt Cimmerij, post hos Agriani, mox Gallogræci, deinceps Romani has sibi sedes vendicarunt, quibus expulsis, eas sibi Hunni occupauerunt: ab his Chumanos & Bosnios descendisse, nostræ ætatis adhuc gentes iuxta Hungaros, coniectura est. Hinc Sarmatæ & Slaui depopulati sunt magis Pannonias, quàm quod obtinerent agros. Quados etiam Austriam seu Pannoniam, sed præcipuè Valeriam incurfasse, testantur historiæ. Et quia post multas variasque gentes, quæ terram hanc diuersis temporibus incoluere, quas omnes recensere prolixum nimis foret, colluies Barbarorum, deuictis Romanis amenas montium conualles & loca metallis vinoque fecunda infederunt, hinc fit, vt adhuc hodie, qui Carpathum montem Daciamque incolunt, & qui Pannoniam superiorem. Valeriamque attingunt, Teutonicum omnes sonent, Austriaci autem nostri Francorum & Saxonum soboles Pannoniæ superioris partem, vbi hodie sunt Austria, Styriæque confinia, sibi concessam armis ab Vngaris vindicarunt, ac summa fide tutantur. Diuiditur autem Austria in superiorem & inferiorem: quarum hæc citra illa cis Danubium sita est. Continet præterea Styriæ ducatum inter Danubium, Muer & Mierz fluuios protensum, cuius incolæ partim Germanico, partim Sclauonico vtuntur Idiomaticis: strumisque maxime deformes sunt. Item ducatum Carinthiæ inter Muer & Dranum fluuium situm. Item Cariniam, in Meridiem magis protensam. Comitatum præterea Tyrolensem inter Occidentem & Meridiem, ac Siliensem Dranum fluuium: vsque adeo amplius hic est Archiducatus. Regionis caput est Vienna, Vindebona olim dicta postmodum Fauiana, tandem Fabiana, quod demum in Viennam detortum vocabulum putatur. quamuis à Viena amne seu torrente denominatam urbem quidam credant. Hanc nonnulli Iuliobonam à Ptolomæo vocatam contendunt. Est autem munitissimum hoc Christianorum contra Turcas propugnaculū, vallis, aggeribus, fossisque munitum, ædificijs ita instructum, vt quot domos videas, tot aulas principumque palatia cernere videaris: ac præter nobilissimum Gymnasium, quo à Friderico II. Imperator. ornata est anno 1237. mercatu etiam frequēs ac celebris est, agroque gaudet fecundissimo, & vt multa simul dicam: hæc vel opulentissimis Germaniæ Italiæque ciuitatibus par est, ac quam plurimas etiam vincit. Habet & Patauium, Lintziū, Presburgum nobilissimas vrbes, ac complurimas his vix inferiores. Est & pagus Austriæ, cui S. Stephano nomen est, duobus circiter miliaribus distans à Vienna, qui proditur habere sepulchrum Theutanis, vnde nomen seruasse gens dicitur. Styriorum oppidū *Greez* ad Muer flu. situm est. Carinthiæ Dragburgum & Lauamunda ad Trantum flu. Aere fru-

uuntur

